

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 grudnia 1951 r.

w sprawie zasad i trybu uznawania lekarzy za specjalistów w niektórych dziedzinach medycyny.

W celu podniesienia poziomu świadczeń udzielanych pracującym, podniesienia kwalifikacji zawodowych lekarzy oraz przyspieszenia procesu uzyskiwania tytułu lekarza specjalisty w określonych dziedzinach medycyny — na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 28 października 1950 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 458) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Specjalizacja jest jedno- lub dwustopniowa.

2. Jednostopniowa specjalizacja dotyczy następujących dziedzin medycyny: 1) chirurgii dziecięcej, 2) neurochirurgii, 3) urologii, 4) anestezjologii, 5) chirurgii klatki piersiowej, 6) ortopedii z chirurgią urazową, 7) chirurgii szczękowej, 8) analityki.

3. Dwustopniowa specjalizacja dotyczy następujących dziedzin medycyny: 1) chorób wewnętrznych, 2) ftizjatrii, 3) chorób chirurgicznych, 4) ginekologii i położnictwa, 5) laryngologii, 6) radiologii, 7) pediatrii, 8) okulistyki, 9) psychiatrii, 10) anatomo-patologii, 11) dermatologii, 12) neurologii, 13) epidemiologii, 14) higieny.

§ 2. 1. Uznanie lekarza za specjalistę następuje na podstawie egzaminu złożonego przed komisją egzaminacyjną (§ 14).

2. Egzamin na specjalistę polega na wykazaniu się przez lekarza znajomością teoretyczną i praktyczną danej dziedziny medycyny.

§ 3. Do egzaminu na specjalistę może przystąpić lekarz, który wykonywał zawód w danej specjalności przez okres i na zasadach określonych w dalszych przepisach, a ponadto uzyskał pozytywną opinię kierownika specjalizacji.

§ 4. 1. Wykonywanie zawodu przez lekarza, odbywającego specjalizację, polega na spełnianiu czynności, przewidzianych programem ustalonym przez Ministra Zdrowia dla każdego rodzaju specjalności.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, lekarz powinien spełniać w klinikach, placówkach naukowo-badawczych bądź w zakładach leczniczych o wysokim poziomie specjalistycznym, których wykaz ustala Minister Zdrowia.

3. Komisja egzaminacyjna może zaliczyć lekarzowi na poczet wymaganego w danej specjalności okresu

wykonywania zawodu pracę, wykonywaną w innych zakładach niż określone w ust. 2, jeżeli w czasie wykonywania tej pracy lekarz składał co 6 miesięcy kolokwia w jednym z zakładów wymienionych w ust. 2 wskazanym przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wydział zdrowia), w której lekarz jest zarejestrowany.

§ 5. Czas wykonywania zawodu (§ 4 ust. 1) wynosi przy specjalizacji w zakresie:

	miesiące
1) chirurgii dziecięcej	60
2) neurochirurgii	60
3) urologii	54
4) anestezjologii	36
5) chirurgii klatki piersiowej	54
6) ortopedii z chirurgią urazową	60
7) chirurgii szczękowej	24
8) analityki	24

§ 6. Czas wykonywania zawodu (§ 4 ust. 1) wynosi przy specjalizacji w zakresie:

	na I stopniu: miesiące	na II stopniu: miesiące
1) chorób wewnętrznych	24	36
2) ftizjatrii	24	24
3) chorób chirurgicznych	36	36
4) ginekologii i położnictwa	36	24
5) laryngologii	24	24
6) radiologii	24	36
7) pediatrii	24	36
8) okulistyki	24	24
9) psychiatrii	24	24
10) anatomo-patologii	24	36
11) dermatologii	24	24
12) neurologii	24	24
13) epidemiologii	12	24
14) higieny	12	24

§ 7. Lekarz odbywający specjalizację obowiązany jest:

- 1) brać udział w posiedzeniach naukowych organizowanych w zakładzie, w którym wykonuje zawód,

- a także w posiedzeniach lekarskiego towarzystwa naukowego, ogólnego i specjalistycznego,
- 2) opracować pracę pogładową w zakresie odbywanej specjalizacji i pokazy przypadków,
  - 3) nabyć znajomość dwóch języków obcych, w tym języka rosyjskiego, w stopniu wystarczającym do samodzielnego czytania literatury naukowej.

§ 8. Lekarz odbywający specjalizację nie może wykonywać zawodu poza zakładami społecznymi służby zdrowia, a jego zajęcia zarobkowe, poza pracą w zakładzie, w którym odbywa specjalizację, nie mogą przekroczyć 3 godzin dziennie.

§ 9. 1. Specjalizacją lekarza kieruje kierownik specjalizacji, którym jest kierownik kliniki, ordynator bądź kierownik oddziału instytutu, właściwego ze względu na rodzaj specjalizacji.

2. Kierownik specjalizacji ponosi odpowiedzialność za poziom przygotowania lekarza odbywającego specjalizację.

3. Do obowiązków kierownika specjalizacji należy w szczególności:

- 1) ustalanie szczegółowego planu zajęć lekarza,
- 2) dobór obowiązkowej literatury naukowej w języku polskim i rosyjskim oraz w języku obcym, którego znajomość lekarz posiada,
- 3) czuwanie nad wykonywaniem przez lekarza zajęć objętych programem.

4. W przypadku określonym w § 4 ust. 3 obowiązki kierownika specjalizacji spełnia osoba wyznaczona przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej, w której lekarz jest zarejestrowany.

§ 10. Ogólny nadzór nad przebiegiem specjalizacji poszczególnych lekarzy sprawuje kierownik zakładu, w którego ramach lekarz odbywa specjalizację.

§ 11. 1. Lekarz odbywający specjalizację prowadzi dziennik specjalizacji. W dzienniku tym lekarz rejestruje przebieg specjalizacji, a w szczególności:

- 1) tematykę poszczególnych okresów specjalizacji i czas ich trwania,
- 2) opis wykonanych zabiegów.

2. Kierownik specjalizacji bądź upoważniona przez niego osoba kontroluje co najmniej raz na miesiąc dziennik specjalizacji.

§ 12. Kierownik specjalizacji prowadzi dla każdego lekarza kartę specjalizacji, która powinna zawierać ocenę pracy lekarza w czasie poszczególnych okresów specjalizacji.

§ 13. 1. Dziennik i kartę specjalizacji kierownik specjalizacji przedstawia komisji egzaminacyjnej.

2. Po złożeniu egzaminu przez lekarza dziennik i kartę specjalizacji załącza się do akt osobowych lekarza, prowadzonych w myśl § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 sierpnia 1951 r. w sprawie rejestracji fachowych pracowników służby zdrowia oraz zasad powoływania ich na stanowiska w zakładach społecznych służby zdrowia (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 328).

§ 14. 1. Komisję egzaminacyjną powołuje prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wydział zdrowia) w której lekarz jest zarejestrowany.

2. W skład komisji egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzamin w zakresie I stopnia, przy specjalizacji dwustopniowej, wchodzi:

- 1) specjalista wojewódzki danej specjalności jako przewodniczący,
- 2) kierownik specjalizacji,
- 3) delegat prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wydziału zdrowia).

3. W skład komisji egzaminacyjnej, przeprowadzającej egzamin w zakresie II stopnia przy specjalizacji dwustopniowej bądź w zakresie specjalizacji jednostopniowej, wchodzi:

- 1) przewodniczący krajowej grupy specjalistów lub specjalista krajowy danej specjalności, a w razie jego braku — specjalista wojewódzki wyznaczony przez Ministra Zdrowia jako przewodniczący,
- 2) specjalista wojewódzki właściwej specjalności,
- 3) kierownik specjalizacji,
- 4) delegat prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wydziału zdrowia).

4. Egzamin powinien być przeprowadzony w zakładzie, właściwym ze względu na rodzaj specjalizacji, w zasadzie w miejscu pracy kandydata.

§ 15. 1. Po złożeniu z wynikiem dodatnim egzaminu w zakresie I stopnia przy specjalizacji dwustopniowej lekarz staje się specjalistą I stopnia i uzyskuje tytuł „lekarz“ z określeniem specjalności.

2. Po złożeniu z wynikiem dodatnim egzaminu w zakresie II stopnia przy specjalizacji dwustopniowej bądź egzaminu w zakresie specjalizacji jednostopniowej lekarz staje się specjalistą II stopnia i uzyskuje tytuł „lekarz specjalista“ z określeniem specjalności.

§ 16. 1. W przypadku złożenia egzaminu z wynikiem ujemnym lekarz może przystąpić do egzaminu ponownie po upływie 6 miesięcy.

2. Złożenie egzaminu po raz trzeci może nastąpić jedynie za zgodą Ministra Zdrowia.

§ 17. 1. Lekarz, będący profesorem lub docentem, jest specjalistą II stopnia w zakresie swej specjalności.

2. Lekarz, który ukończył oddział pediatryczny wydziału lekarskiego, jest specjalistą I stopnia w zakresie pediatrii.

3. Lekarz, który ukończył oddział sanitarno-higieniczny wydziału lekarskiego, jest specjalistą I stopnia w zakresie epidemiologii.

4. Lekarz, któremu b. izba lekarska przyznała tytuł specjalisty, jest specjalistą I stopnia w zakresie odpowiedniej specjalności określonej w § 1 ust. 3.

§ 18. 1. Lekarz, który za granicą wykonywał zawód w określonej specjalności przez okres przewidziany w § 5 lub w § 6, może być uznany za specjalistę odpowiedniego stopnia na podstawie orzeczenia komisji, działającej przy prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej w m. st. Warszawie, m. Łodzi) właściwej ze względu na miejsce zamieszkania lekarza, w składzie:

- 1) specjalista wojewódzki właściwej specjalności jako przewodniczący,
- 2) delegat prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wydziału zdrowia),
- 3) kierownik oddziału kadr w tymże wydziale zdrowia, a ponadto, jeśli chodzi o uznanie za specjalistę asystenta akademii medycznej —
- 4) kierownik właściwej kliniki.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do lekarzy, którzy do dnia wejścia w życie zarządzenia wykonywali w kraju zawód w określonej specjalności, nie wyłączając lekarzy wymienionych w § 17 ust. 4, którzy ubiegają się o tytuł specjalisty II stopnia.

§ 19. Lekarzom, którzy odbywali specjalizację w myśl zasad dotychczasowych, jednak specjalizacji nie ukończyli, do okresu wykonywania zawodu przewidzianego w § 5 lub w § 6 zalicza się ich dotychczasową pracę pod warunkiem przedstawienia pozytywnej opinii kierownika specjalizacji.

§ 20. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia: *J. Sztachelski*